

Brændeviinshandel, er det jo en Kjendsgjerning, at nogle Amtsraad have taget den Bestemmelse ikke at ville anbefale nogen Ansøgning, medens andre Amtsraad anbefale om ikke samtlige Ansøgninger saa dog Fleertallet af dem, som de skulde paategne inden deres Gang til Indenrigsministeriet. Det har ogsaa viist sig, at Amtsraadene have været meget ulocaliserede, thi, skjøndt den ærede Indenrigsministers Formand har udtalt, at han lagde megen Vægt paa, at Ansøgerne kunde godtgjøre, at de havde en større Handel, ere dog Foll, som havde en mindre Handel, netop blevne anbefalede af Amtsraadene, medens de derimod ikke have anbefalet dem, som havde en større Handel. Det kunde da ogsaa tænkes, at Amtsraadene kunde komme til at tage fejl med Hensyn til Bestemmelsen af, hvad der skulde svares aarlig. Jeg skulde derfor meget ønske, at Loven inden sin endelige Bedtagelse kunde komme til at optage den Bestemmelse, som var foreslaaet af Landsathingets Udvalg. Endelig er der i Lovudkastets sidste Paragraph, saaledes som det er kommet til os fra det andet Thing, paalagt Sogneraadene at agere en Slags Politimyndighed paa Landet, men jeg troer rigtignok, at dette, som ogsaa det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Th. Christensen) udtalte, vilde være meget uheldigt. Jeg kan sige, at, da jeg først fik mit Syn aabnet for de Mangler, der fandt Sted med Hensyn til § 56 i Loven af 29de December 1857, var det netop i Egenkab af Medlem af et Sogneforstanderskab, thi man kommer netop der i en meget uheldig Stilling; det er en Kjendsgjerning. Det er endnu ikke gaaget op for Beboerne trindt omkring paa Landet, at der ligger en saa meget stor Uret i at omgaae denne Lovbestemmelse. Naar en ung Mand etablerer en Handel paa Landet og derved troer at kunne finde et Erhverv for sig og sin Familie uden at omgaae Loven eller uden at begaae noget ulovligt, viser det sig dog snart, at han, naar han ikke kan forhandle Brændeviin i Forbindelse med de øvrige Gjenstande, som Loven giver ham Tilladelse til at forhandle, ikke kan bestaae, og naar han da ikke har kunnet faae Bevilling til Brændeviinshandel, selv om han

har villet svare dobbelt saa Meget, som i Loven er paaholdt, er han kommen ind paa Ulovlighedens Vej. Beboerne paa Landet i deres store Heelhed synes slet ikke — idetmindste tillader jeg mig at udtale, at saaledes er det forekommet mig — at der er en saa stor Ulovlighed derved, saaledes at det viser sig, at, naar en Høker er bleven tiltalt for ulovlig Brændeviinshandel, har Følgen været, at man ikke har fordømt Høkeren, fordi han ulovligt har handlet med Brændeviin, men derimod hans Angiver, Kromanden eller Bevillingshaveren, som jo er den, der i Allmindelighed er traadt frem som Angiver. Sogneforstanderskaberne ere ved at kontrollere Brændeviinshandelen paa Landet — det er jeg overbevist om er Tilfældt flere Steder, som det er Tilfældet i den Egn, hvor jeg boer — komme i en høist uheldig Stilling, og jeg skulde derfor meget ønske, at de i Fremtiden bleve fritagne for at føre dette Tilsyn. Det er ganske vist, at den nye Communnallov af 6te Juli 1867 paabyder, at Sogneforstanderskaberne skulle paasee god Orden i Communerne, og det er saaledes ganske naturligt, at de finde sig opfordrede til at henlede Politimesterens Opmærksomhed paa, at der foregaaer noget ulovligt, men at de specielt skulle tilpligtes at føre det her omhandlede Tilsyn, finder jeg dog ikke rigtig. Jeg skulde derfor tillade mig til anden Behandling at stille Endringsforslag saavel om, at § 7 skal gaae ud, som at der skal gjøres de øvrige Forandringer, jeg har tilladt mig at nævne. — Der er dog endnu en Ting, som jeg maastee tør henlede den ærede Indenrigsministers Opmærksomhed paa, inden jeg slutter; det er et Punkt, som ikke er blevet berørt under denne Sags Behandling, hverken tidligere eller nu i det andet Thing. Siden jeg første Gang tillod mig at vikle for denne Sags Fremme her i Folkethinget, er der trindt omkring i Landet opstaaet de saakaldte Brugsforeninger. Disses Virksomhed har min fulde Paaskjønnelse, thi det er ganske vist, at de mange Steder, hvor de ere oprettede, bidrage til, at den mindre bemidlede Mand lettere kan komme i Besiddelse af forskellige Hushjærnsnødenheder. Det er mig imidlertid